

ผลของโปรแกรมการส่งเสริมการทำหน้าที่ครอบครัว ต่อการทำหน้าที่ของครอบครัวที่มีสามีติดสุรา

สรนา มงคล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ สรนา มงคล ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา วัชรสินธุ์)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ์ เดียวอิสระ)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เขียวพิเชฐ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา วัชรสินธุ์)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ์ เดียวอิสระ)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เขียวพิเชฐ)
..... กรรมการ
(ดร.สมใจ นกดี)
..... กรรมการ
(ดร.ประชา อินัง)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)
วันที่ 30 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณา ให้คำปรึกษา และการแนะแนวทางที่ถูกต้องและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา วัชรสินธุ์ ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. วรณีย์ เดียววิเศษ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทราวดี เขียวพิเชฐ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาตลอดระยะเวลาในการดำเนินงานและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ทำให้ผู้วิจัยได้รับทราบแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ในสาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว ตลอดจนคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากในการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ จากสถาบันต่าง ๆ ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา จ.ฉะเชิงเทรา และเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณผู้นิพนธ์หนังสือและวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ปรากฏในบรรณานุกรม ซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้อ้างอิงทางวิชาการ และขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างครอบครัวทั้ง 20 ครอบครัวที่ให้ความร่วมมือในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ สมาชิกทุกคนในครอบครัว พี่ น้องและเพื่อน ๆ รวมทั้งผู้ร่วมงานทุกท่าน ที่สนับสนุน ห่วงใยและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

สรนา มงคล

45911491: สาขาวิชา: การพยาบาลครอบครัว; พย.ม. (การพยาบาลครอบครัว)

คำสำคัญ: ครอบครัว/สามัคคีสุรา/โปรแกรมการส่งเสริมการทำหน้าที่ครอบครัว

สรนา มงคล: ผลของโปรแกรมการส่งเสริมการทำหน้าที่ครอบครัว ต่อการทำหน้าที่ของครอบครัวที่มีสามัคคีสุรา (THE EFFECTS OF FAMILY FUNCTIONING PROMOTING PROGRAM ON FAMILY FUNCTION AMONG FAMILIES WITH ALCOHOLIC HUSBAND) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: จินตนา วัชรสินธุ์, Ph.D., วรณี เดียวอิสระ, Ph.D., สุนทราวดี เชียรพิเชฐ, Ph.D. 135 หน้า. ปี พ.ศ. 2550.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการส่งเสริมการทำหน้าที่ครอบครัว ต่อการทำหน้าที่ของครอบครัวที่มีสามัคคีสุรา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ครอบครัวที่มีสามัคคีสุราซึ่งเข้ารับการบำบัดที่โรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา จำนวน 20 ครอบครัว แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 10 ครอบครัวได้รับโปรแกรมการส่งเสริมการทำหน้าที่ครอบครัวตามแนวคิดรูปแบบการปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวของคัลการี (Calgary Family Intervention Model: CFIM) และ กลุ่มควบคุมจำนวน 10 ครอบครัวที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ และวัดการทำหน้าที่ครอบครัวด้วยแบบวัดการทำหน้าที่ครอบครัวของจุฬาลงกรณ์แฟมิลีอินเวนเทอร์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบผลต่างของคะแนนเฉลี่ยการทำหน้าที่ครอบครัวระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่าที (t -Test)

ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนการทำหน้าที่ครอบครัวของครอบครัวที่มีสามัคคีสุราที่ได้รับโปรแกรมการส่งเสริมการทำหน้าที่ครอบครัว สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการส่งเสริมการทำหน้าที่ครอบครัวนำมาใช้ในการให้การพยาบาลครอบครัวที่มีสามัคคีสุราให้มีการทำหน้าที่ครอบครัวเพิ่มมากขึ้น

45911491: MAJOR: FAMILY NURSING; M.N.S. (FAMILY NURSING)

KEYWORDS: FAMILY/ ALCOHOLIC HUSBANDS/ FAMILY FUNCTIONING
PROMOTING PROGRAM

SORANA MONGKOL: THE EFFECTS OF FAMILY FUNCTIONING
PROMOTING PROGRAM ON FAMILY FUNCTION AMONG FAMILY WITH ALCOHOLIC
HUSBANDS. THESIS ADVISORS: CHINTANA WACHARASIN, Ph.D., WANNEE
DEOISRES, Ph.D., SUNTHARAWADEE THEINPICHET, Ph.D. 135 P. 2007.

This quasi-experimental research was aimed to examine the effects of family functioning promoting program on family function among families with alcoholic husbands. The samples consisted of 20 alcoholic husbands and families attended the out patient clinic at Chachoengsao hospital. Ten alcoholic husbands and families of the experimental group receiving family functioning promoting program that developed using the Calgary Family Intervention Model (CFIM), and other 10 alcoholic husbands and families of the control group receiving routine nursing care. The instruments used were the Family functioning questionnaires. Data was analysed using percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The result revealed that the average score of family functioning of the experimental group was significantly higher than those receiving routine nursing care ($p < .05$). This indicated that the family functioning program can be used for alcoholic husbands in order to increase their family function.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ตัวแปรที่ศึกษา.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการติดสุรา.....	10
ผลกระทบจากการดื่มสุราต่อการทำหน้าที่ครอบครัว.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของครอบครัว.....	19
รูปแบบในการส่งเสริมการทำหน้าที่ครอบครัว.....	37
รูปแบบการปฏิบัติการพยาบาลครอบครัวของคัลการี	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
รูปแบบการวิจัย.....	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
การสร้างเครื่องมือ.....	55
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	57
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง.....	62
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
5 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย.....	76
สรุปผลการวิจัย.....	76
อภิปรายผลการวิจัย.....	77
ข้อเสนอแนะ.....	79
บรรณานุกรม.....	81
ภาคผนวก.....	94
ภาคผนวก ก.....	95
ภาคผนวก ข.....	110
ภาคผนวก ค.....	122
ภาคผนวก ง.....	133
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	135

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของสามีที่ติดสุราจำแนกตามลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล.....	64
2 จำนวนและร้อยละของภรรยาที่มีสามีที่ติดสุราจำแนกตามลักษณะข้อมูล ส่วนบุคคล.....	67
3 คะแนน และผลต่างของคะแนนการทำหน้าที่ครอบครัวจำแนกตามการรับรู้ ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละครอบครัวในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและ หลังการทดลอง.....	70
4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการทำหน้าที่ครอบครัวของครอบครัวที่มีสามีติดสุรา ระหว่างกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการส่งเสริมการทำหน้าที่ครอบครัว และกลุ่มที่ ได้รับการพยาบาลตามปกติ ก่อนและหลังการทดลอง.....	72
5 เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนเฉลี่ยการทำหน้าที่ครอบครัวของครอบครัวที่มี สามีติดสุรา ระหว่างกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการส่งเสริมการทำหน้าที่ครอบครัว และกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ.....	74

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
2 The family as it relates to other systems.....	41
3 CFIM: Intersection of Domains of Family Functioning & Intervention.....	44
4 แสดงแผนภาพรูปแบบการวิจัย.....	53
5 สรุปขั้นตอนในการดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61